

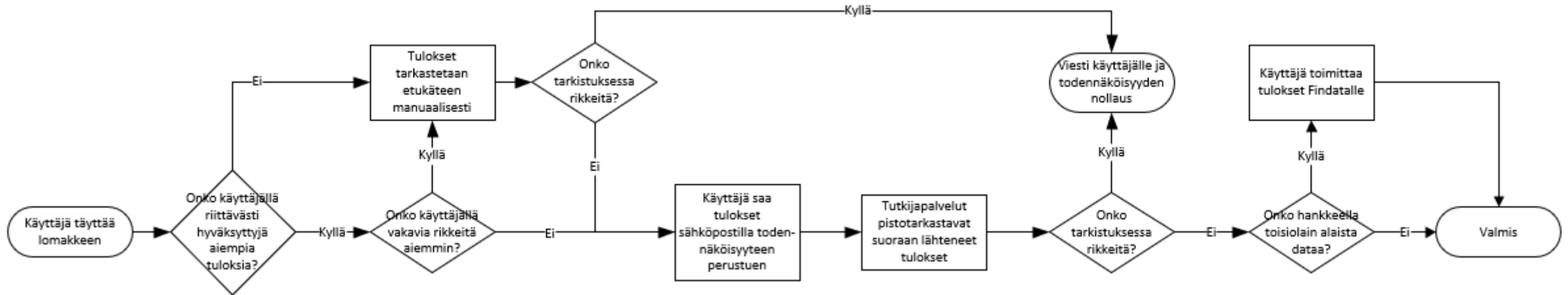
Info FIONA- etäkäyttäjille: Pistotarkastukseen siirtyminen ja tulosten tietosuoja

19.3.2024 klo 9-10.30

Pistotarkastukset

Valtteri Valkonen

Pistotarkastusmalli Fionassa



- Jokainen hyväksyty perättäinen manuaalinen tarkastus nostaa todennäköisyyttä saada tulokset seuraavalla kerralla suoraan pistotarkastuksena
 - Tulokset suoraan sähköpostiin, jälkikäteinen pistotarkastus
- Käyttäjä/hanke voidaan asetta pistotarkastuskieltoon
 - Vakavat/tahalliset/toistuvat virheet
 - Omasta toiveesta
 - Aineistojen omistajien vaatimukset

Käyttäjän näkökulma

- Työkalu tarkastuspyyntöjen hallintaan Fiona-hankkeen työpöydällä
 - Selainpohjainen toteutus
 - Lomake pyynnöille
 - Englanniksi, voi täyttää suomeksi
 - Tarkoitus korostaa tutkijan vastuuta tulosten tietosuojasta
 - Omien pyyntöjen tilanne ja historia

| User | Project | Files | Created | Review type | Status | Files sent? | Comment | Reviewed |
|------------------------------|---------|-------|------------------|-------------------------------|--------------------------|-------------|--------------|------------------|
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:33 | auto-approved | approved | yes | | 2023-10-31 09:33 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:31 | pre-review | approved | yes | OK 7 | 2023-10-31 09:31 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:30 | pre-review | approved | yes | OK 6 | 2023-10-31 09:30 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:27 | pre-review | approved | yes | OK 5 | 2023-10-31 09:27 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:22 | pre-review | denied | no | Testihylkäys | 2023-10-31 09:23 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:19 | auto-approved | approved | yes | | 2023-10-31 09:19 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:18 | pre-review | approved | yes | OK 2 | 2023-10-31 09:19 |
| ValtValk-r03 | r03 | 1 | 2023-10-31 09:15 | pre-review | approved | yes | OK 1 | 2023-10-31 09:16 |

- Julkaistavat Findatan aineistoja hyödyntävät tulokset tulee toimittaa jälkikäteen Findatalle
 - <https://findata.fi/palvelut-ja-ohjeet/anonymien-tulosten-tuottaminen/#tulosten-julkaiseminen>
 - Kehitteillä suora kanava Findatan tuloksille Fionasta Findatalle





Käyttöönoton askeleet

- Tietosuojan toteutuminen keskiössä
 - Liikkeelle hankkeista, joissa selkeä aineistokokonaisuus
 - Olennaisille aineistotoimittajille virallinen hyväksyntäpyyntö pistotarkastusten käyttöönottoa koskien
 - Edellyttää päivityksiä voimassaoleviin aineistosopimukseen TK:n ja aineistotoimittajien välillä
 - Fionan vaikutusten arvioinnin päivitys
 - Fionan tietosuojaohjeet päivitetään käyttäjille



Aikataulu etenemiselle

- Kourallinen pilotteja on käynnissä
- Hankkeet, joissa selkeä aineistokokonaisuus ensin
 - Hankkeiden valinta alkaa maaliskuussa
 - Käyttönotosta ollaan yhteydessä hankkeeseen suoraan
 - Vastuututkijan tulee varmistaa aineisto-omistajilta, että hankkeen mahdolliset TK:n ulkopuoliset aineistot voidaan sisällyttää pistotarkastuksien piiriin
 - TK:lla ei välttämättä ole yhteystietoja kaikkien ulkoisten aineistojen suuntaan
- Kesän yli kerätään kokemuksia ja havaintoja laajemmasta käytöstä
- Aineistotoimittajien hyväksymisten ja kertyneiden kokemusten pohjalta laajennetaan käyttöä kattamaan kaikki mahdolliset tapaukset

Tulosteiden tietosuoja

Annu Cabrera

**Tietosuojasta huolehtiminen on edellytys
sille, että Tilastokeskus voi tarjota
aineistoja tutkimuskäyttöön**

Pääsäännöt tulosteiden tietosuojassa

3

Kynnysarvo 3

Taulukot,
aggregoitu aineisto,
jakaumatunnusluvut,
osuudet,
...

(1,75)

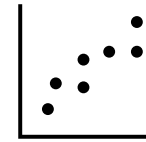
Dominanssisääntö (1,75)

Tuoreet yritystiedot,
osa yritysaineistoista

10

Kynnysarvo 10

Indeksipisteluvut,
korrelaatiokertoimet,
mallit,
testisuureet,
...



Kuvapiste = yksittäinen havainto?

Yksittäinen kuvapiste
tai kuvan osa ei saa
paljastaa taustalla
olevaa yksittäistä
havaintoa

Pääsääntöjen lisäksi hyvä huomioida



Arkaluonteiset henkilötiedot

Tarve korkeammalle
kynnysarvolle?



Koordinaatti- ja ruututiedot

E erityisiä sääntöjä
julkaisemisessa

Kun otat Fionasta ulos tutkimustuloksia...

Hyvä tuloste/toimintamalli:

- ✓ Aggregoitu tieto
- ✓ Julkaistavaksi tarkoitetut tiedot
- ✓ Hyvin dokumentoitu ja selkeä tuloste
- ✓ Tiedosto, joka on avattavissa Fionasta löytyvillä työkaluilla
- ✓ Säännöistä poikkeavien tulosten kohdalla tai muissa kysymyksissä yhteys ensin Tutkijapalveluihin (tutkijapalvelut@stat.fi)

Ei näitä/näin:

- ✗ Yksikkötason tieto
- ✗ Suuret log-tiedostot, ”turhat” välitiedostot,...
- ✗ Kryptinen tuloste, jonka sisältö jää ulkopuoliselle täysin epäselväksi tai jonka tietosuojaa on mahdoton arvioida
- ✗ Tiedosto, jota mahdollinen tulosteen tarkastaja ei saa avattua
- ✗ Yrität ottaa vaivihkaa poikkeavan tai epäselvän tulosteen ulos Fionasta, jos se vaikka tarkastuksessa jäisi huomaamatta...





Tarkemmat ohjeet tutkimustulosten tietosuojasta

Fionan tietosuojaohjeet:

https://www.stat.fi/media/uploads/tup/mikroaineistot/fionan_tietosuojaohjeet.pdf

Katso myös

- Tutkimusaineistot etäkäytössä – opas
<https://guides.stat.fi/tutkimusaineistot-etakaytossa>
- Tutkimusaineistojen tietosuoja Tilastokeskuksen FIONA-järjestelmässä – MOOC verkkokurssi
https://context.training/tms/datahuone/tutkimusaineistojen_tietosuoja (salasana ”huonedata”)

Kiitos!